

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

quicksan Wet natuurbescherming

N554

Tienray-Meerlo

Rapport quickscan Wet natuurbescherming

N554, Tienray-Meerlo

Opdrachtgever	Royal HaskoningDHV Postbus 302 6199 ZN Maastricht-Airport
Rapportnummer	23352.001
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	12 oktober 2023
Opsteller ¹	Mevrouw E.A.M. Testroote, MSc
Kwaliteitscontrole	De heer ing. M.H.M. Gijsbers

¹ VRIJGAVE

In onze rapportages en offertes wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Middels ons kwaliteitssysteem worden offertes en rapporten aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN-normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	3
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	3
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	6
3	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	7
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	8
4.1	Zorgplicht	8
4.2	Soortenbescherming	8
4.3	Gebiedenbescherming	9
4.4	Houtopstanden	10
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	11
5.1	Vogels	11
5.2	Vleermuizen	14
5.3	Overige zoogdieren	15
5.4	Reptielen	16
5.5	Amfibieën	17
5.6	Vissen	17
5.7	Ongewervelden	18
5.8	Planten	18
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING.....	19
6.1	Broedvogels.....	19
6.2	Vleermuizen	20
6.3	Overige zoogdieren	21
6.4	Reptielen	23
6.5	Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën, en sporadisch voorkomende streng beschermde soorten	23
6.6	Overige soort(groep)en.....	23
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	24
7.1	Natura 2000	24
7.2	Natuurnetwerk Nederland.....	25
8	HOUTOPSTANDEN	27
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	28

Bijlage 1	toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
Bijlage 2	verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Royal HaskoningDHV opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de N554 te Tienray-Meerlo.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herinrichting /opwaardering van de bestaande wegstructuur en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest bij ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 5,2 \text{ km}^1$) bestaat uit een traject aan de N554 tussen Tienray en Meerlo. In figuur 2.1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie (rood omkaderd).

De onderzoekslocatie betreft de N554 gelegen tussen Tienray en Meerlo. Dit betreft zowel de wegvakken als het fietspad en de berm. Binnen de bebouwde kom in de weg omgeven door bebouwing, verharding en (sier)tuinen. Buiten de bebouwde kom is de onderzoekslocatie omgeven door landbouwgronden, bosschages en waterlichamen. De N554 wordt op twee plekken bij Meerlo doorkruist door de Groote Molenbeek en ten zuiden van Tienray doorkruist door het spoor van de Maaslijn.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m 2.20 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Luchtfoto onderzoekslocatie (rood omkaderd) en directe omgeving.

Figuur 2.3 Startpunt tracé ten zuiden van Tienray, kijkrichting noordoost.

Figuur 2.4 Vervolg tracé ten zuiden van Tienray, kijkrichting noordoost.

Figuur 2.5 Vervolg tracé ten zuiden van Tienray, kijkrichting noordoost.

Figuur 2.6 Impressie spoorwegovergang ten zuiden van Tienray, kijkrichting noordwest.

Figuur 2.7 Vervolg tracé binnen bebouwde kom van Tienray, kijkrichting noordoost.

Figuur 2.8 Vervolg tracé binnen bebouwde kom van Tienray, kijkrichting noordoost.

Figuur 2.9 Vervolg tracé binnen dorpskern Tienray, kijkrichting zuid.

Figuur 2.10 Vervolg tracé tussen Tienray en Meerlo, kijkrichting zuid.

Figuur 2.11 Vervolg tracé tussen Tienray en Meerlo, kijkrichting noord.

Figuur 2.12 Vervolg tracé met zicht op bebouwde kom Meerlo, kijkrichting noord.

Figuur 2.13 Vervolg tracé binnen bebouwde kom van Meerlo, kijkrichting noord.

Figuur 2.14 Vervolg tracé binnen dorpskern Meerlo, kijkrichting noord.

Figuur 2.15 Vervolg tracé binnen dorpskern Meerlo, kijkrichting noord.

Figuur 2.16 Vervolg tracé binnen dorpskern Meerlo, kijkrichting noord-west.

Figuur 2.17 Vervolg tracé ten noorden van Meerlo, kijkrichting zuid.

Figuur 2.18 Vervolg tracé ten noorden van Meerlo, kijkrichting noord.

Figuur 2.19 Vervolg tracé ten noorden van Meerlo, kijkrichting noordoost.

Figuur 2.20 Eindpunt tracé binnen bebouwde kom Moleneind, kijkrichting noord.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande wegstructuur, inclusief fietspaden en bermen, herin te richten en op te waarderen. Uitgangspunt is waar mogelijk de bestaande ligging van de weg, fietspaden en bermen ongemoeid te laten. Daarnaast wil men bomen langs de weg zoveel mogelijk laten staan, echter om lokaal een goed nieuw ontwerp te vormen, zal rooien van enkele bomen onvermijdelijk zijn.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 13 september 2023. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Limburg opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

4.1 Sorgpflicht

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

23352.001 versie D1

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de provincie Limburg.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 21 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingsroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen en aan de rand van de bebouwde kom van omgeving Tienray en Meerlo kunnen dit nestlocaties zijn van: *boerenwaluw*, *boomvalk*, *bosuil*, *gierzwaluw*, *grote gele kwikstaart*, *havik*, *huismus*, *huiswaluw*, *kerkuil*, *ooievaar*, *raaf*, *ransuil*, *rode wouw*, *roek*, *steenuil*, *torenavalk* en *wespendief*.

Boerenwaluw en huiswaluw

De boerenwaluw en huiswaluw zijn afhankelijk van bebouwing of kunstmatige nestgelegenheden als nestlocatie. De huiswaluw maakt nesten tegen de gevels, onder (witte) dakoverstekken van bebouwing. De onderzoekslocatie zelf is volledig onbebouwd. De omliggende woningen op enkele plaatsen binnen de dorpskernen van Tienray en Meerlo hebben wel overstekken die geschikt zijn voor huiswaluw om een nest te bouwen. Echter zullen de woningen niet worden aangetast. De boerenwaluw broedt in open schuren en onder brede dakoverstekken. De aanwezigheid van vee in de directe omgeving is van belang voor voedselaanbod in de vorm van insecten. Mogelijk bevinden zich nesten van boerenwaluw in de omgeving van de onderzoekslocatie, echter zullen deze door de werkzaamheden niet worden aangetast. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de boerenwaluw en huiswaluw kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Boomvalk, bosuil, ransuil en torenvalk

De boomvalk, bosuil, ransuil en torenvalk komen (onder andere) tot broeden in bomen, in natuurlijke boomholtes, zelfgemaakte nesten of oude nesten van ekster of zwarte kraai. Voor bosuil en torenvalk geldt dat deze ook tot broeden kunnen komen in door de mens geplaatste nestkasten. Het habitat bestaat voornamelijk uit (halfopen) bosgebieden, heide, houtwallen, hoge (naald)bomen, (stads)parklandschappen, groene woonwijken met oude bomen, (boeren)erven of open landbouwgebieden. De bomen binnen de invloedssfeer van de onderzoekslocatie zijn, voor zover dat mogelijk was, gecontroleerd op de aanwezigheid van grote nesten welke potentieel toebehoren aan een roofvogel of uil. Tot dusver zijn er geen nesten aangetroffen in de bomen. Echter konden de bomen door het dichte bladerdek niet volledig worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten en holtes. Omdat er door het dichte bladerdek niet uit te sluiten is dat er nesten aanwezig zijn, kan overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van boomvalk, bosuil, ransuil en torenvalk op basis van de quickscan niet volledig worden uitgesloten (hoofdstuk 6).

Gierzwaluw

De gierzwaluw is afhankelijk van bebouwing of kunstmatige nestgelegenheden als nestlocatie. De gierzwaluw heeft zijn nest in gebouwen, onder de dakgoot, achter de regenpijp, dakkapel, dakpan, of in een gat in de muur. Hoewel de planlocatie zelf onbebouwd is, hebben omliggende woningen binnen de dorpskernen van Tienray en Meerlo wel geschikte openingen die door de gierzwaluw gebruikt kunnen worden om te nestelen. De omliggende woningen worden daarmee geschikt geacht als nestlocatie. Echter zullen er geen werkzaamheden plaatsvinden aan deze bebouwing. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van gierzwaluwnesten is niet aan de orde.

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart is volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF in de omgeving van de onderzoekslocatie waargenomen. De soort broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van (snelstromende) beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. De soort maakt zijn nest vlak bij (stromend) water in een nis in een muur of onder een brug of bij boomwortels in oevers. Op twee plaatsen waar de N554 de Grote Molenbeek kruist, ter hoogte van de Dorpbroekstraat te Meerlo en tussen Meerlo en Moleneind, bevindt zich een brug welke een potentiële nestlocatie voor de grote gele kwikstaart vormt. Negatieve effecten ten aanzien van grote gele kwikstaart als gevolg van de voorgenomen plannen zijn te voorkomen (hoofdstuk 6).

Havik, rode wouw, wespendif

De havik broedt voornamelijk in naald- en loofbossen, soms ook in moerasbossen of in parken. Als jachtgebied wordt zowel bos als open gebied als heide, hoogveen, moeras of boerenland gebruikt. De rode wouw komt voornamelijk voor in halfopen, laag gelegen of heuvelachtige bosrijke gebieden, liefst een combinatie met landbouwgebieden met extensieve beweiding met vee, of met heide. Hier broedt de soort in de kronen van hoge bomen. Wespendif nestelt ook in de kruin van hoge loof- en naaldbomen. Zijn voorkeurshabitat omvat loofbossen en gemengde bossen, met open plekken, heide, hoogvenen en graslandjes. Ook moerasbos en kleinschalig cultuurland met bos worden gebruikt als leefgebied door wespendif. De onderzoekslocatie voldoet niet aan deze omschrijvingen van (voortplantings)habitat en bestaat uit een weg met bomenrijen. Hoewel de omliggende landbouwgronden wel gebruikt kunnen worden om te jagen, zullen de werkzaamheden niet leiden tot aantasting hiervan. Op basis van het ontbreken van geschikte nestmogelijkheden en geschikt habitat in de directe omgeving, kan het voorkomen van een nest van havik, rode wouw en wespendif worden uitgesloten.

Huismus

De huismus is in de omgeving van de planlocatie veelvuldig waargenomen en is afhankelijk van bebouwing of kunstmatige nestgelegenheden als nestlocatie. De soort broedt voornamelijk in dorpen en oudere buitenwijken, onder dakpannen en in gaten en kieren van gebouwen. Hoewel de planlocatie zelf onbebouwd is, worden de omliggende woningen binnen de dorpskernen van Tienray en Meerlo vanwege ruimte tussen de dakgoot en de dakpannen geschikt geacht als nestlocatie voor huismus. Er zullen echter geen werkzaamheden plaatsvinden aan deze bebouwing. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van huismusnesten is niet aan de orde.

Kerkuil en steenuil

Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn in de afgelopen tien jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie waarnemingen bekend van kerkuil en steenuil. Kerkuil en steenuil zijn beiden gebonden aan agrarisch gebied en (kleinschalige) cultuurlandschappen. Deze soorten komen voornamelijk tot broeden in door de mens geplaatste nestkasten of bebouwing in de vorm van schuren. De steenuil kan daarnaast ook tot broeden komen in natuurlijke boomholten. Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn enkele vastgestelde

nestlocaties van de steenuil. Tevens is daarbij in de omgeving van de onderzoekslocatie functioneel leefgebied en/of jachtgebied van de kerkuil en steenuil aanwezig. Echter zullen de nestlocaties en het leefgebied van beide uilensoorten door de voorgenomen ingrepen niet significant worden aangetast. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van kerkuil en steenuil kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Ooievaar

De ooievaar komt tot broeden in grote (kunstmatige) nestgelegenheden op daken of wagenwielen, of broedt in zelfgemaakte nesten in onder andere bomen, schoorstenen, bovenleidingen en hoogspanningsmasten. Over het algemeen is deze soort te vinden rond extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten van dergelijk groot formaat aangetroffen. Hierdoor kan de aanwezigheid van een broedplaats van de ooievaar worden uitgesloten. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de ooievaar kan op basis van onderhavige quickscan worden uitgesloten.

Raaf en roek

De raaf en roek komen beiden tot broeden in (hoge) bomen. Roeken zijn koloniebroeders, welke hun nesten maken in de toppen van (hoge) bomen, vaak aan kanalen, spoor- of snelwegen. De raaf komt voor in uitgestrekte gebieden waarin bossen en heide elkaar afwisselen, maar steeds vaker ook in bosjes in cultuurlandschap waar voldoende dekking en voedsel voorhanden is. De bomen binnen de invloedssfeer van de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten van raaf en/of roek. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soorten zijn dergelijke grote nesten of indicaties van een roekenkolonie vrij eenvoudig aan te treffen. Er zijn geen indicaties van een ravennest of een roekenkolonie aangetroffen. Tevens is er voor raaf geen geschikt habitat voorhanden op de onderzoekslocatie. Daarmee kunnen nestlocaties van raaf en/of roek worden uitgesloten. De onderzoekslocatie biedt verder slechts minimaal geschikt foerageergebied aan kraaiachtigen. In de omgeving zijn voldoende alternatieve foerageergebieden voorhanden, onder andere in de vorm van akker- en weilanden. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van roek kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Categorie 4-soorten

In Limburg wordt onderscheid gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 3), en vogels waarvan voldoende functioneel leefgebied aanwezig moet blijven, de zogenaamde categorie 4-soorten. Deze vogels worden voldoende flexibel geacht om elders een nieuw nest te bouwen. Echter zijn ze wel dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit van hun leefgebied niet in het geding mag komen. In de omgeving van de planlocatie zijn waarnemingen bekend van categorie 4-soorten als *blauwe reiger*, *buizerd*, *grijze klauwier*, *ijsvogel*, *kramsvogel*, *oeverwaluw*, *ringmus*, *sperwer*, *spotvogel*, *wulp*, *zomertortel* en *zwarte specht*. Vanwege de aard van de onderzoekslocatie en de directe omgeving, welke voornamelijk bestaat uit verharding en bermen omgeven door akkerland en/of bebouwing, en aangezien er in de omgeving alternatieve bosschages en akker- en weilanden aanwezig zijn, zal geen essentieel leefgebied voor categorie 4-soorten verloren gaan bij de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van categorie 4-soorten kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Overige broedvogels

De beplanting en bebouwing op en in de omgeving van de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan algemene broedvogelsoorten zoals *boomklever*, *boomkruiper*, *ekster*, *fazant*, *merel*, *roodborst*, *houtduif*, *vink*, *spreuw*, *groene specht*, *grote bonte specht*, *koolmees*, *pimpelmees* en *kauw*. De nesten van deze soorten zijn

alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF en volgens het cursusdictaat “Vleermuizen en planologie” (Limpens, H. & Regelink, J., 2017) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: *gewone dwergvleermuis*, *ruige dwergvleermuis*, *laatvlieger*, *rosse vleermuis*, *gewone grootoorvleermuis*, *grijze grootoorvleermuis*, *watervleermuis*, *meervleermuis* en *franjestaart*.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd. Daarmee zijn verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen uit te sluiten.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn voor zover mogelijk onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn bij enkele bomen aangetroffen (figuur 5.1 en 5.2) en daarmee zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, franjestaart, en watervleermuis niet uit te sluiten. Echter konden de bomen door het dichte bladerdek niet volledig worden onderzocht en kan niet worden uitgesloten dat er nog meer holtes en spleten aanwezig zijn. Indien er bomen langs de onderzoekslocatie gekapt of aangetast zullen worden, of wanneer er een toename van uitstraling van (werk)lichten zal zijn, kan daarom sprake zijn van verstoring en vernietiging ten aanzien van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van desbetreffende soorten (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5.1 Holte en los schors die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als verblijfplaats.

Figuur 5.2 Holtes die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als verblijfplaats.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

De omliggende bebouwing wordt geschikt geacht als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen vanwege onder andere de aanwezigheid van open stootvoegen die mogelijk toegang verlenen tot de spouwmuren en ruimte tussen de randpannen. Gezien de onderlinge afstand tot deze bebouwing, zullen potentiële verblijfplaatsen hierin echter geen negatieve invloed ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden. Wel dient rekening te worden gehouden met extra uitstraling van (bouw)lichten richting de bebouwing (zie hoofdstuk 6).

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft graslanden, landbouwgronden, oppervlaktewateren, bermen en bosschages in de omgeving van de onderzoekslocatie.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Mogelijk maken de bomenrijen langs de N554, voornamelijk buiten de bebouwde kom, onderdeel uit van essentiële vliegroutes van vleermuizen (zie figuren hoofdstuk 2). Indien deze bomen, die als potentiële vliegroute kunnen fungeren, gekapt zullen worden of wanneer een toename van nachtelijke (werk)verlichting, ook van strooilicht, tijdens de aanlegfase plaatsvindt, worden vliegroutes mogelijk verstoord. Dit omdat vleermuizen zeer gevoelig zijn voor verlichting. Indien nadelige effecten op potentiële vliegroutes niet kunnen worden uitgesloten, is nader onderzoek nodig om de functie van de bomenrijen voor vleermuizen te bepalen (zie hoofdstuk 6).

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF liggen de drie onderzoekslocaties binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: *bever*, *das*, *eekhoorn* en *steenmarter*. De aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van bever kan op voorhand worden uitgesloten vanwege de verharding van de onderzoekslocatie, in combinatie met het ontbreken van groene landschapselementen, beschutting, (natuurlijk) oppervlaktewater, stromend water en bossen op de onderzoekslocatie.

Das

De das komt volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving. De landbouwgronden rond de onderzoekslocatie vormen geschikt foerageergebied voor dassen. Houtwallen, greppels of andere oneffen terreinen die rond het traject aanwezig zijn, bieden daarnaast ruimte voor een burcht. Zo kan onder andere het talud ter plaatse van de Maaslijn spoorlijn ruimte bieden aan een dassenburcht. Gegevens van de NDFF tonen daarbij meerdere meldingen van dassen nabij deze spoorlijn in de afgelopen 10 jaar. Voor wegwerkzaamheden rond de spoorwegovergang ten zuiden van Tienray kan daarom niet worden uitgesloten dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van de functionaliteit van het leefgebied en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de das (hoofdstuk 6).

Eekhoorn

De eekhoorn komt in de omgeving van de onderzoekslocatie voor. Deze soort kan zich doorgaans goed handhaven in stedelijke omgevingen wanneer er voldoende verbindende groene elementen aanwezig zijn en er genoeg voedsel te vinden is. De onderzoekslocatie ligt gedeeltelijk binnen en gedeeltelijk buiten de bebouwde kom, omgeven door bebouwing, landbouwgronden en bosschages. Groene verbindingen waar de eekhoorn

gebruik van kan maken zijn wel aanwezig op en rondom de onderzoekslocatie. De bomen binnen de invloedssfeer van de onderzoekslocatie zijn, voor zover dat mogelijk was, gecontroleerd op de aanwezigheid van grote nesten welke potentieel toebehoren aan eekhoorn. Echter konden de bomen door het dichte bladerdek niet overal goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn niet kan worden uitgesloten. Bij eventuele kap van bomen op de onderzoekslocatie gaan mogelijk nestlocaties van de eekhoorn verloren. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van eekhoorn is te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Steenmarter

Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen in de vorm van uitwerpselen of een plukplaats aangetroffen. Bij intensief gebruik van een locatie door steenmarter zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Echter zijn er mogelijk wel geschikte ruimtes onder de daken van de omliggende bebouwing en in omliggende tuinschuurtjes waar steenmarter gebruik van zou kunnen maken, waardoor niet volledig kan worden uitgesloten dat er een vaste rust- of voortplantingsplaats voor steenmarter aanwezig is in de omgeving. Tevens kunnen de dichte hagen en struiken rond de onderzoekslocatie schuilmogelijkheden bieden. Eventuele verblijfplaatsen en schuilmogelijkheden zullen echter niet worden aangetast. Voor het sporadisch voorkomen van steenmarter op de onderzoekslocatie geldt de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt minimaal geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als *konijn*, *haas*, *egel*, *ree*, *vos* en *verschillende muizensoorten*. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van konijnen of muizen worden vergraven en dat andere licht beschermde soorten worden verstoord. Voor deze algemene soorten geldt de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn er in de afgelopen 10 jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie waarnemingen bekend van de streng beschermde reptielensoort *levendbarende hagedis*.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. De levendbarende hagedis heeft heide en hoogveen als voorkeurs habitat, maar komt tevens voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. Het is een vochtminnende soort, welke in voornoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers van vochtige terreindelen. Als schuilplaatsen maakt de soort bijvoorbeeld gebruik van boomstronken, takkenrillen, oude zoogdierholten en gras- en zeggepollen. De aanwezigheid van verschillende microklimaten is hierbij essentieel. Ter plaatste van het spoor van de Maaslijn, en dus rond de spoorwegovergang is geschikt habitat voor levendbarende hagedis aanwezig. Langs het spoor zijn in het verleden meerdere waarnemingen gedaan van de soort. Bij werkzaamheden rond de spoorwegovergang kunnen mogelijk negatieve effecten optreden. Met ingang van de Wet natuurbescherming (2017) geldt binnen de provincie Limburg voor de levendbarende hagedis echter een algemene vrijstellingsperiode, maar geldt wel de zorgplicht (hoofdstuk 6).

5.5 Amfibieën

Alle amfibieën in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 10 jaar de volgende streng beschermde soorten waargenomen: *Alpenwatersalamander*, *boomkikker*, *heikikker* en *poelkikker*.

Doordat wateroppervlakten als poelen, beken, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën hier uitgesloten. Er zijn wel op enkele plaatsen langs het traject greppels aanwezig, maar deze drogen op in de zomer en worden gemaaid volgens een maaibeheer. Tevens kan de Groote Molenbeek voortplantingshabitat vormen voor amfibieën, echter zal deze niet worden aangetaast bij de voorgenomen plannen. Verder is geschikt landhabitat, onder andere vanwege het ontbreken van begroeide oevers, zandige (leem)bodems en schuilmogelijkheden, in combinatie met de vele verharding op en rond de weg, niet aanwezig. De waarnemingen uit de NDFF van streng beschermde amfibieën, hebben betrekking op de wateren in de ruimere omgeving het traject en de buitengebieden waar meer waterlichamen te vinden zijn. Om deze redenen worden verblijfplaatsen van streng beschermde amfibieën niet verwacht binnen het plangebied.

Doordat in de omgeving van de planlocatie wel geschikt habitat voor streng beschermde amfibieën aanwezig is, bestaat de mogelijkheid dat sporadisch individuen het plangebied doorkruisen om van de ene naar een andere geschikte locatie in de omgeving te komen. Voor deze individuen geldt de algemene zorgplicht (hoofdstuk 6).

Algemene amfibieënsoorten

De onderzoekslocatie vormt verder geschikt habitat voor algemeen voorkomende amfibieën. Algemene soorten als *bruine kikker*, *bastaardkikker*, *gewone pad* en *kleine watersalamander* kunnen beschutting vinden tussen de vegetatie op en rond de onderzoekslocatie. Verder kunnen de greppels rond de onderzoekslocatie voortplantingsmogelijkheden voor deze soorten bieden wanneer deze wel gevuld zijn met water, al zijn deze slechts minimaal geschikt doordat ze opdrogen in de zomer en er een maaibeheer op plaatsvindt. Voor deze algemene amfibieënsoorten geldt de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

5.6 Vissen

Het aanwezige water in greppels langs de onderzoekslocatie droogt in de zomer op. De Groote Molenbeek kan wel leefgebied vormen voor vissen. Deze wordt door de ingreep op de onderzoekslocatie echter niet aangetaast, waardoor er geen overtredingen van de Wet natuurbescherming te verwachten zijn met betrekking tot beschermde vissoorten.

5.7 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebieden zijn te vinden. Verder geldt voor libellen dat water nodig is voor de voortplanting. De geschikte wateren rond de onderzoekslocatie zullen niet worden aangetast. Volgens de verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom het plangebied in de afgelopen 10 jaar tevens geen waarnemingen bekend van beschermde libellensoorten. Er kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen op de onderzoekslocatie of dat individuen en het habitat niet worden aangetast. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van libellen is niet aan de orde.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten als *bruine eikenpage* (jonge zomereik), *grote vos* (iep, zoete kers en sommige wilgensoorten), *grote weerschijnvlinder* (boswilg, grauwe wilg en schietwilg), *iepenpage* (iep) en *kleine ijsvogelvlinder* (kamperfoelie) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

Waardplanten voor *teunisbloempijlstaart* (teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart) zijn wel aanwezig in de vorm van enkele teunisbloemen sporadisch verspreid langs het traject. Gezien het gaat om enkele exemplaren teunisbloem en er met enige regelmaat gemaaid wordt in de bermen, is de overlevingskans voor teunisbloempijlstaart op de onderzoekslocatie laag tot niet aanwezig. Tevens is geschikt habitat voor teunisbloempijlstaart, in de vorm van open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plekken niet aanwezig. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals *vliegend hert*, *Europese rivierkreeft* en *platte schijfhoren*, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.8 Planten

Aangezien de onderzoekslocatie bestaat uit verharding en bermen met bomen en struiken waarop een maai-beheer wordt toegepast, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locaties te vinden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde plantensoorten op de onderzoekslocatie uit te sluiten.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

Jaarrond beschermde broedvogels

Boomvalk, bosuil, ransuil en torenvalk

De nesten van boomvalk, bosuil, ransuil en torenvalk zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorieën 2 en 3 van vogelnesten. Dit zijn nesten van vogels die zeer plaatsgetrouw zijn en ieder jaar terugkeren naar een specifiek nest. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van deze vogelsoorten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Er zijn op de onderzoekslocatie geen nesten aangetroffen. Echter door het dichte bladerdek konden de aanwezige bomen niet volledig worden gecontroleerd op de aanwezigheid van vogelnesten. Wanneer op de onderzoekslocatie nesten aanwezig zijn die behoren tot een van bovengenoemde vogelsoorten, is het mogelijk dat de werkzaamheden leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Kap van de bomen kan leiden tot verwijdering van nesten en de overige werkzaamheden kunnen zodanig verstorend zijn, dat de aanwezige nesten verlaten zullen worden (vernieling). Om de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogels vast te stellen, is aanvullend onderzoek nodig. Dit zal in eerste instantie bestaan uit een nestinspectie in het najaar/de winter, wanneer de bomen bladerloos zijn.

Indien potentieel jaarrond beschermde nesten worden aangetroffen, is nog een aanvullend onderzoek nodig in het broedseizoen van de te verwachten soorten. Indien uit het aanvullend onderzoek blijkt dat er actief gebruikte nesten van genoemde vogels in het plangebied aanwezig zijn, dan zal er een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd moeten worden bij de provincie Limburg. Een ontheffing kan pas worden aangevraagd als er een activiteitenplan is opgesteld.

Grote gele kwikstaart

De nesten van grote gele kwikstaart zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorieën 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van vogels die zeer plaatsgetrouw zijn of afhankelijk van bebouwing. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van deze vogelsoorten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Op twee plaatsen waar de N554 de Groote Molenbeek kruist, ter hoogte van de Dorpbroekstraat te Meerlo en tussen Meerlo en Moleneind, bevindt zich een brug welke een potentiële nestlocatie voor de grote gele kwikstaart vormt. Om verstoring van eventuele nesten bij deze bruggen te voorkomen, dienen de onderzijden van de bruggen onaangetast te blijven en dient op deze plaatsen te worden gewerkt buiten het broedseizoen. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het

broedseizoen de periode maart tot en met augustus worden aangehouden. Indien het voorkomen van verstoring niet mogelijk is, zal aanvullend onderzoek naar grote gele kwikstaart nodig zijn.

Algemene broedvogels

Voor de categorie 4-soorten en algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien werkzaamheden en eventuele aanpassingen aan groen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot en met augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Met betrekking tot het aanwezige groen, wordt geadviseerd dit zo min mogelijk te verwijderen. Indien het groen toch gekapt en verwijderd gaat worden, wordt geadviseerd dit tevens buiten het broedseizoen te doen.

Met betrekking tot het verwijderen van het aanwezige groen buiten het broedseizoen wordt verder geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

6.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bomen op de onderzoekslocatie zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. De kap van deze bomen, of het aanbrengen van extra verlichting zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Er zal een boominspectie uitgevoerd dienen te worden om te controleren of er holtes, spleten en/of loshangend schors aanwezig zijn, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze inspectie kan in het najaar/de winter plaatsvinden, in het bladerloze seizoen. Indien uit deze boominspectie blijkt dat aanwezigheid van holtes, spleten en/of loshangend schors niet is uit te sluiten, is in geval er bomen gekapt zullen worden een aanvullend inspectie noodzakelijk om te bepalen of de holtes, spleten en/of loshangend schors daadwerkelijke geschikt zijn voor vleermuizen. Afhankelijk van de bereikbaarheid van de holtes zal dit onderzocht worden met een endoscopisch onderzoek.

Tevens dient rekening gehouden te worden met extra uitstraling van (werk)lichten op de bomen op en in de directe omgeving van de planlocatie. Er kan bijvoorbeeld worden gewerkt bij daglicht en/of er kan worden verlicht met speciale verlichtingsarmaturen waarbij geen strooielicht ontstaat of zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

De woningen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn geschikt als vaste rust- en voortplantingsplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het is van belang dat uitstraling van (werk)lichten, ook strooi-licht, op de vleermuisgeschikte gevels van bebouwing rond de onderzoekslocatie wordt voorkomen, zowel tijdens de werkzaamheden als in de toekomstige situatie. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van verstoring van eventuele verblijfplaatsen in de omliggende bebouwing is te voorkomen door de verlichting niet toe te laten nemen. Er kan bijvoorbeeld worden gewerkt bij daglicht en/of er kan worden verlicht met speciale verlichtingsarmaturen waarbij geen strooi-licht ontstaat of zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Vliegroutes

Voor vleermuizen geldt dat naast verblijfplaatsen ook aspecten als vliegroute en foerageergebied beschermd zijn. De bomenrijen aan de N554 maken mogelijk onderdeel uit van essentiële vliegroutes van vleermuizen. Indien deze bomenrijen of een deel ervan gekapt zullen worden, ontstaan er onderbrekingen in de potentiële vliegroutes. Tevens kan de verlichting, ook strooi-licht, in de omgeving toenemen door het gebruik van werk-lichten. Hierdoor kan de functionaliteit van de eventuele vliegroute voor vleermuizen verloren gaan. Er wordt geadviseerd om de bomenrijen intact te laten door geen bomen te kappen. Tevens wordt geadviseerd de verlichting op eventuele vliegroutes op en rond de onderzoekslocatie niet toe te laten nemen. Er kan bijvoorbeeld worden gewerkt bij daglicht en/of er kan worden verlicht met speciale verlichtingsarmaturen waarbij geen strooi-licht ontstaat of zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Indien het niet mogelijk is om de bomenrijen intact te laten en rekening te houden met verlichting, dient een protocollair vleermuizenonderzoek uitgevoerd te worden in de periode van half april tot half oktober, zodat de functie van de bomenrijen als vliegroute kan worden vastgesteld dan wel kan worden uitgesloten.

6.3 Overige zoogdieren

Das

Binnen de directe omgeving van de onderzoekslocatie, ter plaatse van de spoorlijn, zijn mogelijk pijpen en enkele wissels aanwezig die door das gebruikt worden. Werkzaamheden ter plaatse van de spoorwegovergang kunnen mogelijk leiden tot negatieve effecten ten aanzien hiervan. De das valt onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Dassen maken hun verblijfplaats in de vorm van een burcht. Er zijn drie typen burchten te onderscheiden:

- **Hoofdburchten:** dit zijn in de regel relatief grote burchten die het grootste deel van het jaar in gebruik zijn. Dit is meestal de plek waar de jongen worden geboren;
- **Bijburchten:** deze zijn vaak alleen op bepaalde momenten in gebruik, bijvoorbeeld als vluchtplek bij verstoring van de hoofdburcht. Ook kan de bijburcht door jongvolwassen dassen worden gebruikt in de periode dat ze worden verstoten uit het territorium. Het mannetje gebruikt deze in het voorjaar om zijn territorium beter te verdedigen of wanneer het vrouwtje jongen heeft geworpen;
- **Vluchtpijpen:** vluchtpijpen liggen verspreid over het territorium en worden bij dreigend gevaar gebruikt om in te schuilen. Aan de rand van een territorium hebben de vluchtpijpen ook een geurfunctie en bakenen zij het territorium af.

Een bijburcht of een vluchtpijp kan in een korte periode uitgroeien tot hoofdburcht, en een hoofdburcht kan in verval raken en alleen nog als vluchtpijp in gebruik blijven. Binnen het territorium gebruiken dassen vaak vaste paden/migratieroutes ('wissels'). De wissels nemen de gemeenschappelijke lichaamsgeur aan en worden plaatselijk ook wel gemarkeerd met de geur uit de anaalklieren. De wissels tussen een burcht en de foerageer-

gebieden zijn van belang voor het succesvol kunnen functioneren van de burcht als vaste voortplantingsplaats of rustplaats. De burchten en wissels worden vaak van generatie op generatie gebruikt.

Werkzaamheden ter plaatse van de spoorwegovergang kunnen leiden tot verstoring van een aanwezige burcht en kunnen ervoor zorgen dat een vaste migratieroute (tijdelijk) wordt onderbroken. Om vast te kunnen stellen of er dassenpijpen en wissels aanwezig zijn dient in eerste instantie een aanvullend veldbezoek plaats te vinden tijdens het bladervrije seizoen. Indien er bij het aanvullend veldbezoek pijpen en wissels worden aangetroffen die verstoring kunnen ondervinden, is afhankelijk van de afstand tot de werkzaamheden verder aanvullend onderzoek nodig om te bepalen wat de eventuele functie is van deze pijpen en wissels, of zal volgens een ecologisch werkprotocol gewerkt moeten worden.

Eekhoorn

In de bomen op de onderzoekslocatie zijn mogelijk voortplantings- en winternesten van de eekhoorn aanwezig. Artikel 3.10 lid 1 van de Wet natuurbescherming (het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen; het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen) is van toepassing.

De eekhoorn maakt jaarlijks op een ander plek een nest voor het grootbrengen van de jongen. De nesten zijn beschermd in de periode dat het nest gebruikt wordt voor de verzorging van de jongen. De voortplantingsperiode van de eekhoorn begint al in december. In maart en juli worden de jongen geboren die vervolgens 10 weken worden gezoogd. Aan het eind van de herfst worden een aantal winternesten gebouwd om de winter in door te brengen. Elk jaar worden ook de winternesten op een andere plek gebouwd. De winternesten zijn alleen beschermd als deze in gebruik zijn voor de overwintering. In de winterperiode is de eekhoorn afhankelijk van een veilige schuilplaats en van de wintervoorraad, die verstopt is in de nabijheid van de winterverblijven.

Wanneer er bomen op de onderzoekslocatie gekapt zullen worden, gaat mogelijk een beschermde functie voor de eekhoorn verloren. De eekhoorn valt binnen de Wet natuurbescherming onder de soorten waarvoor een periodieke provinciale vrijstelling geldt. Binnen de provincie Limburg geldt deze vrijstelling in de periode maart-april en juli tot en met november. Binnen deze periode mogen eventuele verblijfplaatsen verwijderd worden. Hierbij dient wel te allen tijde de algemene zorgplicht in acht te worden genomen en is het van belang dat voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecologisch deskundige bepaald wordt of het nest op dat moment in gebruik is.

Indien er buiten deze vrijstellingsperiode gekapt zal worden, zal aanvullend onderzoek nodig zijn om de aanwezigheid van nesten van de eekhoorn vast te stellen. Dit zal inhouden een nestinspectie in het najaar/winter wanneer de bomen bladerloos zijn. Indien uit het aanvullend onderzoek blijkt dat er actief gebruikte nesten van eekhoorns in het plangebied aanwezig zijn, zal er gewacht moeten worden met het uitvoeren van eventuele kapwerkzaamheden. Wanneer de bomen die door eekhoorn gebruikt worden, behouden kunnen blijven, kan de mogelijke beschermde functie voor de eekhoorn gehandhaafd blijven. In dat geval is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Een voorstel voor behoud van het eekhoornnest zal ter beoordeling bij een ter zake kundig ecooloog voorgelegd moeten worden.

6.4 Reptielen

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis behoort tot de beschermde inheemse diersoorten krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Verblijfplaatsen van deze soort mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Ook mogen individuen niet opzettelijk worden gedood.

Rond de spoorwegovergang ten zuiden van Tienray zijn mogelijk levendbarende hagedissen aanwezig. Bij werkzaamheden rond deze spoorwegovergang worden eventuele verblijfplaatsen mogelijk beschadigd of vernield en individuen gedood.

Voor de levendbarende hagedis geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijk ontwikkeling in de periode augustus – half oktober. Indien werkzaamheden waarbij (potentiële) schuilplaatsen verloren gaan, binnen de periode juli – half oktober worden uitgevoerd is een ontheffing voor het beschadigen en vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen niet aan de orde. Wel dienen voorafgaande aan de werkzaamheden door een ter zake kundige ecooloog, potentiële verblijfslocaties te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van eventuele dieren zodat deze de kans krijgen zich te verplaatsen (zorgplicht). Wanneer dergelijke werkzaamheden buiten deze vrijstellingsperiode plaats zullen vinden, wordt afhankelijk van de werkzaamheden geadviseerd om te werken volgens een ecologisch werkprotocol of zal aanvullend onderzoek nodig zijn.

6.5 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën, en sporadisch voorkomende streng beschermde soorten

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een (tijdelijke) vrijstelling, of dat deze slechts sporadisch op de locatie te vinden zijn (steenmarter en streng beschermde amfibieën), waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan onder andere door (graaf)werkzaamheden of door het verwijderen van struikgewas, stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting (april t/m augustus) of winterrust (november t/m maart) plaats te vinden. Daarnaast wordt het aangeraden om bij graafwerkzaamheden rustig en één kant uit te werken. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.6 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Maasduinen, bevindt zich op circa 4,3 kilometer afstand ten oosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 7.1). Verder bevinden het gebied Boschhuizerbergen en een ander deel van het gebied Maasduinen zich op respectievelijk 4,8 kilometer en 7,2 kilometer afstand van de onderzoekslocatie.

Figuur 7.1 Ligging onderzoekslocatie (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000 (geel en groen gearceerd).

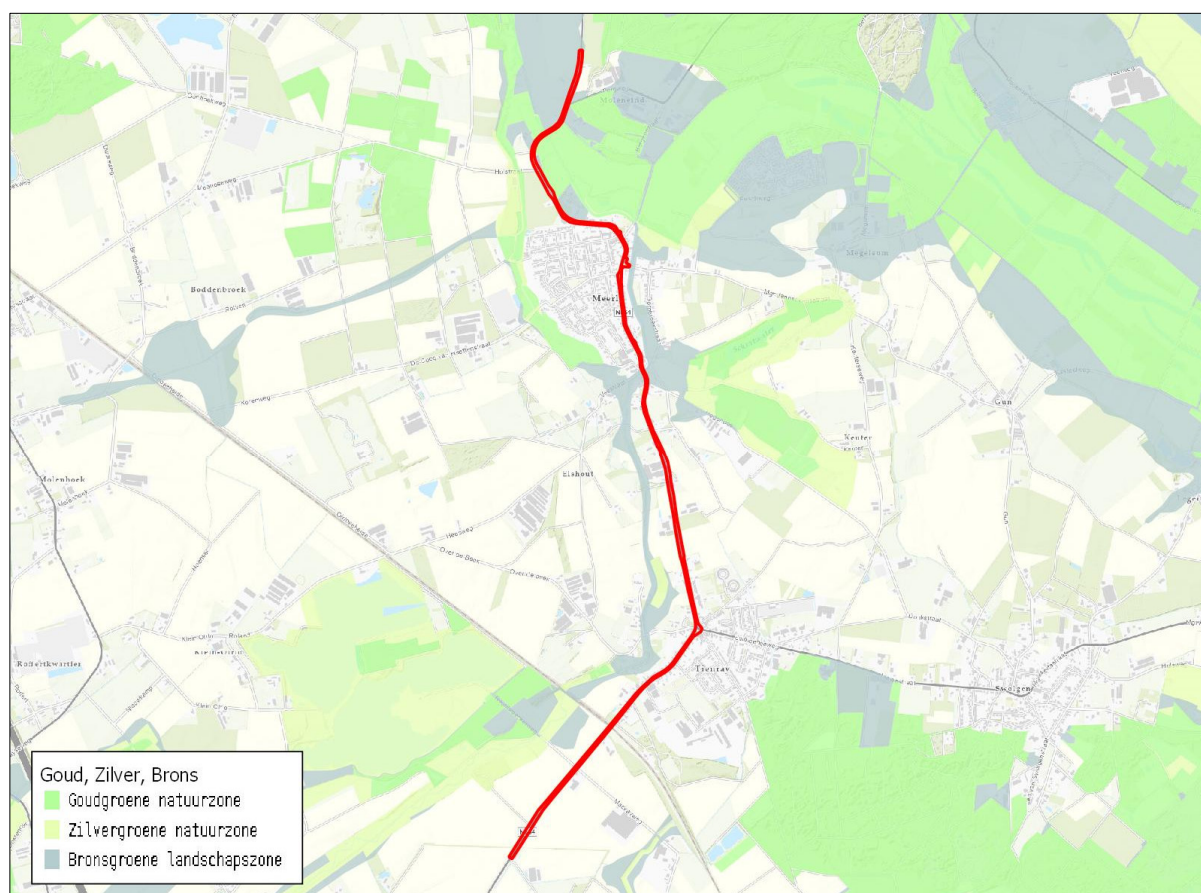
De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid als door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn vanwege de geplande werkzaamheden tijdens de aanlegfase op voorhand niet uit te sluiten. In de gebruiksfase wordt, gezien de aard van de plannen, geen toename van stikstofdepositie verwacht ten opzichte van de huidige situatie, daar het gaat om herinrichting van het bestaande stratenbeeld. Per 2 november 2022 kan voor de aanlegfase (sloop en

bouwwerkzaamheden) niet meer worden aangesloten bij de in de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) opgenomen partiële vrijstelling, welke per 1 juli 2021 in werking was. Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van stikstof wordt daarom noodzakelijk geacht voor de aanlegfase. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

7.2 Natuurnetwerk Nederland

In Limburg worden de goud- en zilvergroeene natuurzone en de bronsgroene landschapszone gehanteerd. De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het Nationaal Natuurnetwerk en hierbinnen streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur en de ontwikkeling van nieuwe natuur. Binnen de zilvergroeene natuurzone staat het benutten van kansen voor natuur en landschap centraal, maar deze zone maakt geen onderdeel uit van het Nationaal Natuurnetwerk. De functionaliteit en effectiviteit van de goudgroene natuurzone wordt wel ondersteund. De bronsgroene landschapszone omvat de landschappelijk waardevolle elementen rondom bestaande natuurgebieden. Echter, de zilvergroeene natuurzones en bronsgroene landschapszones maken wel onderdeel uit van het Provinciaal Natuurnetwerk.

De onderzoekslocatie maakt deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie is namelijk rond Meerlo voor een deel gelegen binnen de bronsgroene landschapszone en grenst direct aan een de goudgroene natuurzone. In figuur 7.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 7.2 Ligging onderzoekslocatie (rood omkaderd) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Effecten op het Natuurnetwerk Nederland vinden alleen plaats daar waar daadwerkelijk sprake is van doorsnijding, dus ruimtebeslag of versnippering van de wezenlijke kenmerken en waarden. Op plekken waar reeds sprake is van verharding en er geen groen verloren gaat, is er geen effect en hoeft er niet te worden gecompenseerd volgens de beleidsregel natuurcompensatie van de provincie Limburg. Bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden zal mogelijk een klein deel van de bronsgroene landschapszone worden aangetast en bestaat de kans dat er (negatieve) effecten optreden op de goudgroene natuurzone. Initiatiefnemers van ingrepen binnen of in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. Wanneer ervoor gekozen wordt om geen groen te rooien/kappen is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk, daar er geen aantasting zal plaatsvinden aan het Natuurnetwerk Nederland. Indien er bomen gekapt zullen worden of ander groen verloren gaat binnen deze goudgroene natuurzone, zullen de omgevingscondities mogelijk veranderen ten opzichte van de oorspronkelijk situatie. In dat geval zal middels een zogenaamd “nee, tenzij-onderzoek” nader moeten worden onderzocht wat de effecten zijn. Er wordt aangeraden een overleg met de provincie Limburg in te plannen.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmataregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

Een deel van de bomen langs de N554, voornamelijk binnen de dorpskernen, vallen niet onder de definitie houtopstanden als bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De houtopstand op deze delen van de onderzoekslocatie is gelegen binnen de bij besluit van gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor deze houtopstand geldt daarom geen meldingsplicht en herplantplicht. Mogelijk gelden wel de gemeentelijke kapverordeningen.

De bomenrijen langs de overige delen van de N554, buiten de bebouwde kom, vallen onder artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming, waardoor een meldingsplicht geldt voorafgaand aan de kap. Tevens draagt de rechthebbende zorg voor de herbeplanting van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen van de houtopstand. Indien de herbeplanting van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen van de houtopstand gerealiseerd wordt, is er geen ontheffing van artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming benodigd. De kapmelding dient te worden ingediend bij de provincie Limburg.

Verder wordt aangeraden om voorafgaand aan de werkzaamheden te bepalen wat de mogelijke nadelige effecten van de werkzaamheden in de nabijheid van de bomen op de onderzoekslocatie zijn. Dit kan middels een Boom-Effect-Analyse (BEA). Hierbij wordt de bestaande situatie van de bomen geanalyseerd en worden alle risico's voor het te handhaven bomenbestand geïnventariseerd. Daarmee wordt gekeken of het mogelijk en zinvol is om bomen te behouden en wat nodig is om de bomen dusdanig te beschermen dat ze als waardevolle landschapselementen behouden kunnen blijven.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Royal HaskoningDHV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de N554 te Tienray-Meerlo.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herinrichting /opwaardering van de bestaande wegstructuur en heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande wegstructuur, inclusief fietspaden en bermen, herin te richten en op te waarderen. Uitgangspunt is waar mogelijk de bestaande ligging van de weg, fietspaden en bermen ongemoeid te laten. Daarnaast wil men bomen langs de weg zoveel mogelijk laten staan, echter om lokaal een goed nieuw ontwerp te vormen, zal rooien van enkele bomen onvermijdelijk zijn.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 9.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen. In tabel 9.2 is de gebiedsbescherming en de mogelijk te nemen vervolgstappen weergegeven.

Tabel 9.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren, verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	-aanvullende nestinspectie naar aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het bladerloze seizoen -onderzijden bruggen onaangetast laten en werkzaamheden starten buiten het broedseizoen voor grote gele kwikstaart
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	-boominspectie voor boombewonende soorten en eventueel aanvullend onderzoek naar boombewonende vleermuizen conform het vleermuisprotocol (versie 2021) -aandacht voor (extra) verlichting t.o.v. van potentiële verblijfplaatsen in bomen en omliggende bebouwing
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	voldoende alternatief in de omgeving beschikbaar
	vliegroutes	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	-bomen behouden OF aanvullend onderzoek naar vliegroutes conform vleermuisprotocol (versie 2021) - aandacht voor (extra) verlichting t.o.v. van bomenrijen als mogelijk vliegroutes

Soortgroep		Geslacht habitat	Ingereep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Grondgebonden zoogdieren	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten als egel, konijn, haas en verschillende muizensoorten
	streng beschermd	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	-das: aanvullende inspectie in het bladerloze seizoen -eekhoorn: bomen behouden, werken in vrijstellingsperiode, anders aanvullende nestinspectie in het bladerloze seizoen -steenmarter: aandacht voor zorgplicht ten aanzien van sporadisch voorkomende individuen
Amfibieën	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten als bruine kikker, bastaardkikker en gewone pad
	streng beschermd	nee	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van sporadisch voorkomende individuen
Reptielen		ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	werken in provinciale vrijstellingsperiode
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Tabel 9.2 Overzicht gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen.

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingereep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	km	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	stikstofonderzoek middels AERIUS-calculator voor aanlegfase
Natuurnetwerk Nederland	0 m	mogelijk	mogelijk	mogelijk	-indien groen verloren gaat een "nee, tenzij-onderzoek" uitvoeren -overleg met de provincie Limburg inplannen
Houtopstanden	ja	mogelijk	nee	mogelijk	-indien geen bomen worden gekapt of de herbeplanting van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen van de houtopstand gerealiseerd wordt, is er geen ontheffing van artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming benodigd. -in geval van houtkap, dient kapmelding te worden ingediend bij de provincie Limburg. -Boom-Effect-Analyse (BEA) uitvoeren

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Broedvogels (jaarrond beschermde nesten)

Voorafgaand aan de werkzaamheden dient duidelijkheid te worden verkregen over de mogelijke aanwezigheid van potentiële vaste rust- of voortplantingsplaatsen voor vogelsoorten boomvalk, bosuil, ransuil en torenvalk.

Dit kan worden vastgesteld middels een nestinspectie in het najaar/de winter, wanneer het bladerdek minder dicht of geheel afwezig is. Indien hierbij potentiële nestlocaties aangetroffen worden is aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van genoemde soorten noodzakelijk.

Om verstoring van eventueel aanwezige nesten van grote gele kwikstaart ter plaatse van de twee bruggen bij Meerlo te voorkomen, dienen de onderzijden van deze bruggen onaangetast te worden gelaten en dient met toekomstige werkzaamheden te worden gestart buiten het broedseizoen. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot en met augustus worden aangehouden.

Vleermuizen

Er dient een boominspectie uitgevoerd te worden in het najaar/de winter om te controleren of er holtes, spleten en/of loshangend schors aanwezig zijn, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze inspectie kan worden gecombineerd met de aangeraden nestinspectie. Indien uit deze boominspectie blijkt dat aanwezigheid van holtes, spleten en/of loshangend schors niet is uit te sluiten, is in geval er bomen gekapt zullen worden een aanvullend inspectie noodzakelijk om te bepalen of de holtes, spleten en/of loshangend schors daadwerkelijke geschikt zijn voor vleermuizen. Afhankelijk van de bereikbaarheid van de holtes zal dit onderzocht worden met een endoscopisch onderzoek. Tevens dient rekening gehouden te worden met extra uitstraling van (werk)lichten op de bomen op en in de directe omgeving van de planlocatie. Er kan bijvoorbeeld worden gewerkt bij daglicht en/of er kan worden verlicht met speciale verlichtingsarmaturen waarbij geen strooielicht ontstaat of zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten gevolge van verstoring van eventuele verblijfplaatsen in de omliggende bebouwing is te voorkomen door de verlichting op voor vleermuis geschikte gevels niet toe te laten nemen, door rekening te houden met (werk)lichten, zowel tijdens eventuele werkzaamheden als in de toekomstige situatie.

Indien het niet mogelijk is om de bomenrijen op de onderzoekslocatie intact te laten en rekening te houden met verlichting, dient een protocollair vleermuizenonderzoek uitgevoerd te worden in de periode van half april tot half oktober, zodat de functie van de bomenrijen als vliegroute kan worden vastgesteld dan wel kan worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Ten aanzien van de das wordt geadviseerd om een aanvullende inspectie in het bladerloze seizoen uit te voeren voor de aanwezigheid van pijpen en wissels rond de spoorwegovergang ten zuiden van Tienray.

Ten aanzien van eekhoorn dienen bomen behouden te blijven of dient waar mogelijk te worden gewerkt in de provinciale vrijstellingsperiode. Indien dit niet mogelijk is, dient een nestinspectie plaats te vinden in het najaar. Deze inspectie kan worden gecombineerd met de aangeraden nestinspectie voor vogels. Indien bij de nestinspectie potentiële nesten voor eekhoorn worden aangetroffen, is aanvullend onderzoek naar de functie van deze nesten noodzakelijk en/of zal er gewacht moeten worden met het uitvoeren van eventuele kapwerkzaamheden.

Reptielen

Ten aanzien van levendbarende hagedis dient waar mogelijk te worden gewerkt in de provinciale vrijstellingsperiode. Wel dienen voorafgaande aan de werkzaamheden door een ter zake kundige ecooloog, potentiële

verblijfslocaties te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van eventuele dieren zodat deze de kans krijgen zich te verplaatsen (zorgplicht). Wanneer de werkzaamheden buiten de vrijstellingsperiode plaats zullen vinden, wordt afhankelijk van de werkzaamheden geadviseerd te werken volgens een ecologisch werkprotocol of zal aanvullend onderzoek nodig zijn.

Algemene, overige en sporadisch voorkomende soorten

Ten aanzien van algemene broedvogels kunnen overtredingen worden voorkomen door het aanwezige groen zoveel mogelijk intact te laten en door de geplande werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor algemene grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen en voor beschermde soorten behorend tot overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming vanwege het ontbreken van geschikt habitat, vanwege het ontbreken van sporen, vanwege slechts sporadische aanwezigheid (steenmarter en streng beschermde amfibieën), vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, en/of vanwege het uitblijven van werkzaamheden niet aan de orde. Wel dient te allen tijde de algemene zorgplicht in acht te worden genomen en waar mogelijk dienen werkzaamheden buiten de gevoelige periode van voortplanting (april t/m augustus) of winterrust (november t/m maart) plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten daarbij de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

Gebiedsbescherming

Met betrekking tot Natura 2000-gebieden geldt dat een oriënterend stikstofonderzoek middels AERIUS-calculator noodzakelijk geacht wordt voor de aanlegfase. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland zal in geval er groen verloren gaat binnen de goudgroene natuurzone, middels een zogenaamd "nee, tenzij-onderzoek" nader moeten worden onderzocht wat de effecten zijn. Er wordt aangeraden een overleg met de provincie Limburg in te plannen. Voor wat betreft houtopstanden geldt dat indien de bomenrijen aan de N554 buiten de bebouwde kom niet worden gekapt of indien de herbepanting van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen van de houtopstand gerealiseerd wordt, er geen ontheffing van artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming benodigd is. Indien er wel gekapt zal worden dient de kapmelding te worden ingediend bij de provincie Limburg. Voor de overige bomen wordt geadviseerd om navraag te doen bij de gemeente of er een meldingsplicht geldt. Tevens wordt voorafgaand aan de werkzaamheden aangeraden om een Boom-Effect-Analyse (BEA) uit te voeren.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- BIJ12 (2017a). Kennisdocument das. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-003-Kennisdocument-Das-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017b). Kennisdocument levendbarende hagedis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-012-Kennisdocument-Levendbarende-hagedis-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017c). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>.
- BIJ12(2017d). Kennisdocument ruige dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-018-Kennisdocument-Ruige-dwergvleermuis-1.0.pdf>.
- Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd in september en oktober 2023 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.
- Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Tienray-Meerlo e.o., periode 2018-2023. NDFF. Geraadpleegd in september en oktober 2023 van <https://ndff-ecogrid.nl>.
- Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd in september en oktober 2023 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.
- Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd in september en oktober 2023 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.
- Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17>.

GERAADPLEEGDE WEBSITES

- www.limburg.nl (NNN en beschermde gebieden in Limburg)
- www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)
- www.natura2000.nl/gebieden (natura2000 gebieden)
- www.ravon.nl (soortgegevens reptielen en amfibieën)
- www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders)
- www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids (soortgegevens vogels)
- www.verspreidingsatlas.nl/ (verspreidingsgegevens NDFF)
- www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten (soortgegevens zoogdieren)

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
a)	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
b)	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c)	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttrenten of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, grijze grootvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vreedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilvestreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren
Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggemus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinste waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpessuspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tiftjaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhart, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimperlmoervlinder, duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, komavlinder, pimperlmoervlinder, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempen-se heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert

Artikel 3.10. Andere soorten	
Planten	akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, beklierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, den-nenorchis, dregs, echte gamander, franjgentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiseranjier, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedaauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw parelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. 3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaar rond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foeragegebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

